

6. Chvála a uctievanie

a) Klúčové verše z Písma

J 4,23-24
Ef 5,19-20
1P 2,9
Žd 13,15

Ž 100,4
R 12,1
Ko 3,16-17

b) Úvod

Slová "chvála a uctievanie" zahrňujú všetko, čím vyjadrujeme svoju lásku k Pánovi. Sú zmyslom nášho života (Iz 43,21; Ef 1,6, 12 a 14).

- Mali by sme ďakovať Bohu za to, čo nám dal.
- Mali by sme chváliť Boha za to, čo pre nás urobil.
- Mali by sme uctievať Boha za to, kým pre nás je.

Naše srdce by malo byť vždy plné vďačnosti k Bohu, pretože pre nás urobil tak veľa (Ž 100,4). Apoštol Pavel nás vyzýva, aby sme sa neprestajne radovali v Pánovi (Fp 4,4). Boh nás miluje, stará sa o nás a chce, aby sme o tom vedeli, zo srdca mu za to ďakujeme a chváľme ho v duchu a v pravde.

c) Čo je chvála?

- Uvedomovanie si, kto Boh je (Ž 104,1-35; 1Pa 29,10-13).
- Spoznávanie Boha vo všetkom, čo pre nás urobil (Ž 25,8-10; Iz 25,1).
- Vvyšovanie Boha (Ž 34,3; Ž 99,5).
- Uctenie si Boha (Da 4,34-37).
- Zvelebovanie Boha (L 1,46; Sk 10,46).
- Obdivovanie Boha (2Te 1,10).
- Oslavovanie Boha (Zj 15,4; Ž 29,1).

d) Prečo by sme mali chváliť Boha?

- Boh prebýva na chválach svojho ľudu (Ž 22,3).
- Nič nedokáže chváliť Boha tak ako človek (Ž 30,10; Ž 115,17-18).

- Chvála vyvyšuje terajšie i minulé veľké Božie skutky (Ž 40,6; Ž 98,1; Ex 15,6).
- Chvála prehlasuje svetu Božiu veľkosť a majestát (Ž 66,5-8).
- Chvála nám prináša Božie požehnanie (Ž 67,5-7).
- Chvála má spojitosť s pôsobením Božej moci (Ž 149, 6-9; 2Pa 20,12-22).
- Boh stvoril človeka, aby ho chválil (Iz 43,21; Ef 1,3-14).
- Sme podnecovaní chváliť Boha (Ef 5,18-20; Ž 146,1; Ž 100,4).
- Chvála je obeť, ktorá sa páči Bohu (Žd 13,15-16; Ž 107,21-22; 2S 24,24). Boha máme chváliť nielen našimi ústami, ale celou našou bytosťou (R 12,1).
- Boh je hodný našej chvály (Zj 5,9-14).

e) Chvála je zbraň

Chvála je zbraň proti nášmu nepriateľovi satanovi, a on je na ňu veľmi alergický. Avšak v duchovnom boji nezotrávame v oslave a speve iba kvôli tomu, ale aj preto, aby sme prostredníctvom Ducha Svätého vnímali Božie pomazanie, ktoré spočíva na jeho slove (Ž 56, 4.10-11; 2Pa 20, 21-22). Mali by sme trpezlivo očakávať, až kým sa neprejaví Božia moc (Sk 16,25). Takýto druh chvály nie je tichým hovorením v našich srdciach, ale radostnou zvučnou oslavou!

f) Sedem hebrejských slov označujúcich chválu

1. **Yadah:** natahovať ruky, ctíť alebo uctievať so zdvihnutými rukami (Gn 29,35; 2P 7,6; Ž 107,8).
2. **Halal:** byť rozjasnený, prejavovať navonok, chváliť sa, nadšene hovoriť, jasať alebo oslavovať (2Pa 23, 5 a 30; 2Pa 20,19 a 21; Ž 69,30; Ž 150,1-6).
3. **Tehillah:** (z "halal") chvála alebo hymna chvály (Dt 10,21; 2Pa 20,22; Ž 100,4; Ž 145,25). Hospodin prebýva na takýchto chválach (Ž 22,3).
4. **Barak:** kľakať si, dobrorečiť a žehnať Bohu (Sd 5,2).
5. **Zamar:** tieskať rukami, hrať na hudobných nástrojoch a zároveň spievať (Ž 21,13; Ž 57,7; Ž 108,1).
6. **Šabach:** oslavovať Boha hlasným pokrikovaním (Ž 63, 3; Ž 117,16; Ž 145,4).
7. **Towdah:** dvíhať ruky v zveľbovaní, špecifický zbor uctievačov, vyznávanie alebo obeť chvály (Ž 100,1; Jr 17,26; Jr 33,11).

g) Čo je uctievanie?

Uctievanie je ocenenie si Boha, pretože je toho hodný (Zj 4,11; Zj 5,12). Hebrejské slová vyjadrujúce uctievanie sú "segad" a "šachah" a znamenajú "skláňať sa". Tieto slová vo svojom význame zahŕňajú zbožňujúcu lásku. Najčastejšie používané grécke slovo pre uctievanie je "proskuneo" a znamená "bozkávať ruku, vzdávať úctu". Biblické uctievanie teda znamená nesebecké zveľbovanie väčšej a významnejšej osoby.

Ježiš preliat svoju krv, a tým nám dal privilégium uctievať Otca (Žd 10,19-22). Prostredníctvom Ježiša sa každý veriaci stáva Božím kňazom, ktorý predstavuje Bohu Boží ľud a ľuďom Boha (Zj 1,6; 1P 2, 9).

Boha musíme mať vo svojom živote na prvom mieste a takto ho aj uctievať. Keď takýmto spôsobom uprednostníme Boha, pritiahne si nás bližšie k sebe a odmení nás.

Uctievanie Boha nie je iba spievanie piesní. Uctievaním Boha by malo byť všetko, čo ako Ježišovi učenici robíme (naša práca, záľuby, štúdium, rodina atď.). Pravé uctievanie Boha znamená odovzdať mu svoj život na sto percent, byť mu plne k dispozícii a bezvýhradne ho poslúchať. Uctievanie je životný štýl, ktorý je na Božiu slávu.

h) Uctievanie je to, čo Otec hľadá

Ježiš povedal:

"Ale prichádza hodina, ba už je tu, keď sa praví ctiteľia budú klaňať Otcovi v Duchu a pravde. Lebo sám Otec hľadá takých ctiteľov."

(J 4,23-24)

Všimnime si, že táto pasáž učí päť vecí:

1. Uctievať Otca

My ho ako jeho vykúpení synovia a dcéry milujeme, pretože on prvý miloval nás (1J 4,19).

2. Uctievať z nášho ducha

Ak máme uctievať Boha prijateľným spôsobom, musíme byť znovuzrodení z Ducha Svätého. Naše uctievanie Boha má byť vedené a inšpirované Duchom Svätým, pretože iba on pozná aké uctievanie sa Bohu páči (1Ko 2,10-16; J 16,13-15).

3. Uctievať zo srdca

Uctieваме v pravde, z reality života, ktorý žijeme v spoločenstve s Bohom Otcom cez Ježiša Krista, jeho Syna. Grécke slovo prekladané ako "pravda" je "aletheia", čo znamená tiež "realita, skutočnosť". Musíme uctievať Boha nielen našimi ústami, ale celým svojím srdcom (Mt 15,8-9. Potrebujeme vyjadriť melódiu našich srdc (Ef 5,19) a radosť, ktorú nám Ježiš prináša (L 1,16-47).

4. Uctieваме podľa nášho chápania, porozumenia

Uctieваме Boha, ktorého osobne poznáme (J 4,22; Sk 17,22-23; 1Ko 14,15).

5. Uctieваме z vôle

Nechválime a neuctievame Boha preto, že to tak cítime, ale preto, lebo on po tom túži.

Uctievanie je v nebesiach na prvom mieste. Kedykoľvek v Biblii vidíme obraz Boha, vidíme zároveň proces uctievania (Iz 6,1-5; Zj 4,6-11; Ez 47,1-12). Uctievanie vytvára priestor pre Božiu vládu. Forma uctievania alebo liturgie nie je podstatná. Hlavné je, či je v našom uctievaní Boží život.

i) Akými spôsobmi môžeme obetovať Bohu chválu a uctievanie?

- Slovamí (Ž 9,1),
- pokrikovaním (Ž 95,1),

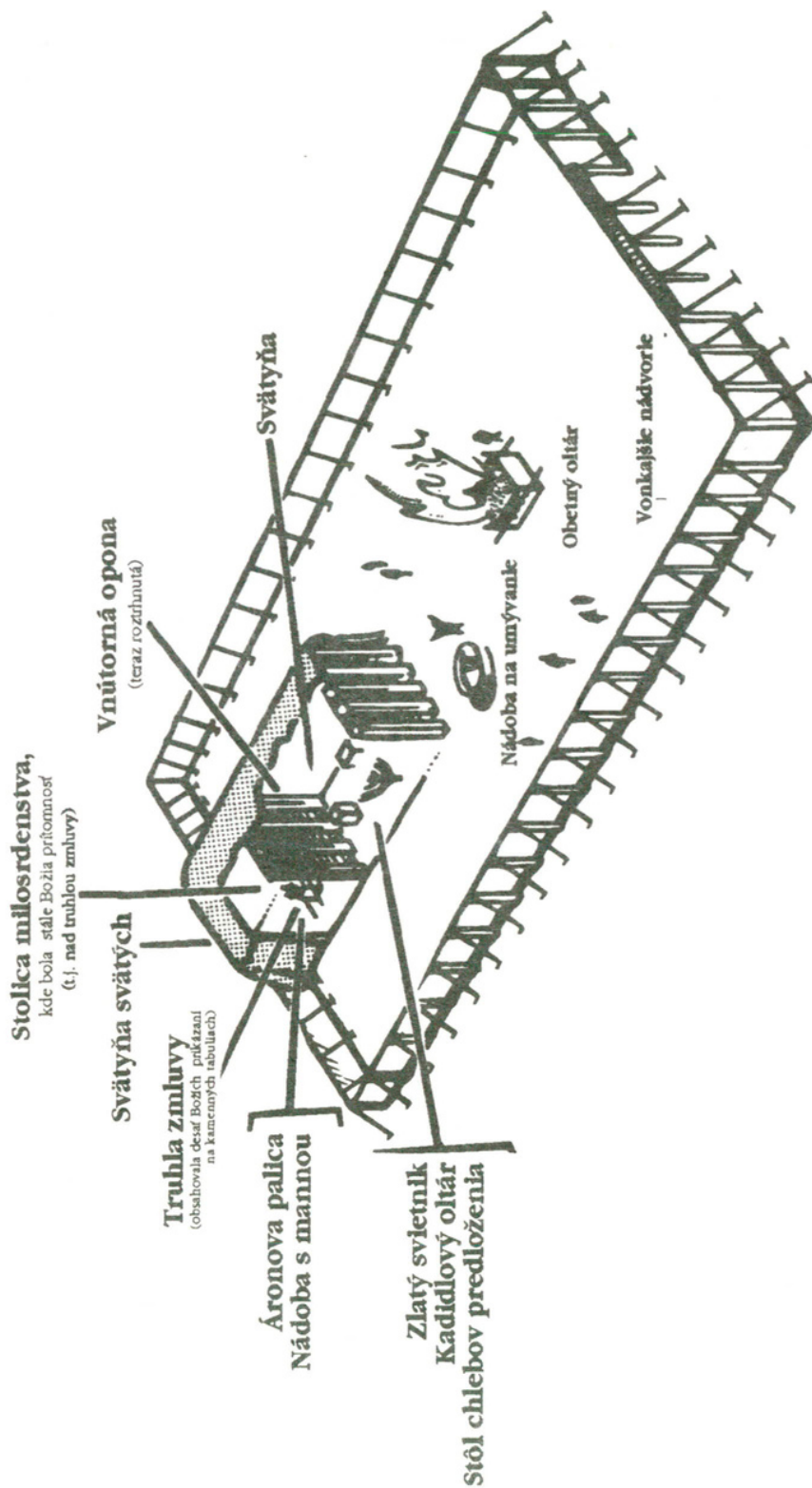
- klaňaním sa (Ž 95,6),
- piesňou (Ž 104,33; Ž 33,1),
- tancom (tanec symbolizuje niečo hlbšie - to, že celé naše životy, telo, duša aj duch patria Pánovi) (Ž 150,4; Ž 149,3),
- zdvihnutými rukami - vyjadrujeme tak závislosť na Pánovi alebo naše víťazstvo v ňom (Ž 134,2),
- hudobnými nástrojmi - obvykle sprevádzané spevom (Ž 150,3-5; Ž 98,4-6),
- celým naším životom (R 12,1; Fp 1,20; 1Ko 6,20; Ef 5,20; 1Te 5,16-18),
- spevom v jazyku, ktorý nám dal Boh (1Ko 14,15),
- žalmami - slovami spievanými z Biblie (zvlášť v Žalmoch), hymnami, kompozíciami, ktoré vyzdvihujú Ježiša ako Pána, duchovnými piesňami, ktoré sú pripravené alebo spontánne inšpirované Duchom Svätým a vyjadrujú naše skúsenosti s Pánom (Ef 5, 19-20).

j) Obraz Mojžišovho stánku (Žd 8,5)

1. Ako neveriaci sme mimo stánku.
2. Na Božie pozvanie vchádzame do vonkajšej siene k obetnému oltáru (tu sú odpustené naše hriechy), a potom ideme k umývadlu (kde sme umytí a očistení).
3. Zbavení hriechov, umytí a očistení (znovuzrodení kresťania) môžeme ísť ako Boží kňazi, na sväté miesto. Ideme k oltáru na kadenie (tu obetujeme modlitby) a použijeme kadidlo namiešané kňazmi. Môžeme ísť do stánku chlebov predloženia, ktoré pripravili a upiekli ľudia (čítanie a podieľanie sa na Božom slove a Večeri Pánovej). Môžeme vidieť, pretože nám svieti svietnik, v ktorom je olivový olej, ktorý pripravili a poskytli ľudia (spoločenstvo a chodenie v Božom svetle).
4. Potom môžeme vstúpiť cez roztrhnutý záves do svätyne svätých, kde je všetko nadprirodzené. Tu spočíva nad truhlou zmluvy Božia prítomnosť. Truhla obsahuje kamenné tabule s Božími prikázaniami (Boh hovorí svoje Slovo a zákon priamo k nám). Pred truhlou je Áronova palica (Boh nám dáva svoju autoritu a život) a nádoba s mannou (Boh nám dáva skryté nadprirodzené zabezpečenie na veky). Na tomto mieste odpočívame s Bohom a sedíme pri jeho nohách. Tu nám on slúži a my ho uctieваме. Pretože v Ježišovi sme Boží kňazi (1P 2, 9), môžeme prichádzať k Bohu slobodne a s dôverou (Ef 3,12; Žd 10,19-22).

k) Otázky a námety k diskusi

1. Ďakuješ Bohu za všetko, čo pre teba urobil? Mal by si mu ďakovať?
2. Mali by sme žiť životom, v ktorom sú chvála a uctievanie ústredným momentom?
3. Vieš, že Boh spieva? (Sf 3,17)
4. Kedy zostúpila na Boží chrám, ktorý postavil Šalamún v Izraeli, Božia sláva (2Pa 5,11-14)?
5. Akým spôsobom chváliš a uctievaš Pána?

Mojžišov svätostánok

6. Můžeme sa niečomu naučiť pri čítaní pasáže z Písma, ktorá opisuje Dávida, keď prinášal truhlu zmluvy do Jeruzalema, a ako na to reagovala Míchaľ, Saulova dcéra? (2S 6,12-16; 20-23)
7. Uctievaš Boha tak, že spievaš piesne alebo ho uctievaš v duchu a v pravde?
8. Ako ďaleko si zašiel v chvále a uctievaní Pána? Odpovedz si na túto otázku v svetle obrazu Mojžišovho stánku.

I) Zhrnutie a aplikácia

1. Teraz, keď si už Ježišov učeník, máš prečo radostne pokrikovať a máš dôvod spievať piesne.
2. Boha máme chváliť v každom čase (Ž 34,1; Ž 145,2) a za každých okolností (Žd 13,15).
3. Naša chvála a uctievanie by mali byť obetované Bohu z priameho srdca (Ž 119,7) a mali by byť obetované celým srdcom (Ž 138,1).
4. Neobetujeme chválu a uctievanie preto, aby sme sa páčili ľuďom, ale preto, aby sme sa páčili Bohu.
5. Mali by sme uctievať Boha v duchu a v pravde, pretože nebeský Otec hľadá takých uctievačov (J 4, 23-24).